

ETH DIARI

Numerò 122
dimèrcles 2 de junh 1999

HUELHETON

DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

PACTE DE TRANQUILLITAT:

Acòrd de cavalhèrs entre Calbetó e eth director d'ETH DIARI

A passat çò qu'ère inevitable e de besonh, qu'ère cercar vies d'acòrd e dialòg entre Pepito Calbetó e es directius d'ETH DIARI.

Agarrant eth tòro pes còrnes, quan ja eth senhor Calbetó auie telefonat per tresau viatge ara redaccion deth diari, Joan-Ramon Colomines-Companys, editor e director d'aguest diari, se desplaçec enquiar otèl Urogallo entà parlar.

Dempús de qualificar Calbetó coma "lamentable incident que mos cau desbrembar" era intimidacion fisica produsida era prumèra net electorau d'empegada de cartèus, se brindec tamb cava per un pacte de cavalhèrs e de convivècia que Calbetó aurà de hèr arribar as sòns candidats e collaborators.

Er acòrd qu'ei simple: continuar eth dialòg en tot respectar es dièrsi ambits professionaus e personaus.

Per part d'ETH DIARI se reafirmec era totau e absoluta libertat de critica, e en tot veir era naua actitud de Calbetó s'a decidit tornar a establir relacions periodistiques.

ER EFÈCTE "DAVID CONTRA GOLIAT" FONCIONE EN SALARDÚ

Er equip deth candidat Rocher "obligue" a León a hèr un pas zèbra

D'ençà der an passat, eth Conselh Escolar der estudi de Salardú reivindicau un pas zèbra justament en punt de gessuda dera escòla, maugrat qu'era vertat ei que força abantes ja se hège aquesta reivindicacion.

Era candidatura municipau deth PSC-Progrés Municipal-Unitat

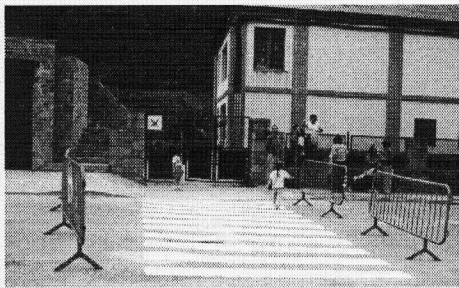
d'Aran-Gent d'Aran, entestada per Manuel Rocher volec començar era campanha tamb ua accion reivindicatiua e plan simbolica en carrèr. En concret, placèc publicament aqui a on calerie méter eth pas zèbra deuant der estudi, tant còps demanat mès qu'era insensibilitat der Ajuntament de León non pintau.

Donc atau -coma vedetz enes fòtos-, un grop de gent dera candidatura de Progrés Municipal agarrèc ues tires de papèr e utissi entà empegar, e les placèren en solèr de tau manèra que semblauen autentiques linhas d'un pas zèbra.

Non a passat ne quaranta ueit ores e en plia campanha electorau, qu'er actuau alcalde, Víctor León, a hèt pintar -e aguest còp pas simbolicament- eth pas zèbra deuant der estudi. Un exit dera candidatura que nosati nomentàuem, metaforicament en ua analisi, de David, deuant deth Goliat, qu'ei eth candidat der actuau sistèma. Tot açò creèc expectacion en Salardú pera clara influéncia, imaginacion e poder qu'a demostrat era naua candidatura de Rocher.

Militants, simpatizants o independents que formen era coalicion de Rocher

Pas zèbra pintat plan de prèssa, en plia campanha electorau, per orde deth baile León.

EDITORIAU

PERA LIBERTAT D'EXPRESSION

Mos auem quedat apassionadi pes mòstres de supòrt des nòstes legedors, es quaus mos an hèt costat enes moments de conflicte. Entada eri, tàs legedors que non pogueren aquerir era edicion especiau d'ETH DIARI de deluns passat e, sustot, entad aqueri qu'encara non s'an hèt grans: que hèn gamberrades, qu'intimidèn, que panen premsa e hèn desaparèisher es exemplars de franc despartidi entre es parabrisas des coches. Entà toti eri, tà que reflexionen, tornam a reproduir coma postura editoriau eth document, "Pera libertat d'expression".

Dera edicion d'ETH DIARI de dimenge passat, que ne reproduim ua part aué, sigueren panadi toti es exemplars d'ua importanta libreria-quiòsc de Vielha, e tanben desapareisheren d'audi exemplars dera distribucion enes dièrses poblacions d'Aran.

Açò provoquèc que, ath delà de non poder atier es nòsti subscriptors, es potenciaus crompaires demorèren sense eth sòn exemplar.

Atau com s'an passat es hèts, me hè a pensar en bèra causa mès qu'un panatòri de papèrs e èm segurs que forme part des atacs de bèth grop minoritari entà deishà-mos sense veu.

Ei un vulgar panatòri mès, ath madeish temps ei un segrèst d'un miei de comunicacion entà que non arribe as sòns lectors.

Ei deth tot probable que bèth descontent damb eth contengut d'aguest exemplar age decidit de méter trebucs ara libertat de premsa e ara liura difusion d'idies. Non se pòt relacionar damb d'agues agressions verbaus a persones deth diari; non i a cap pròva qu'ac de

(Contunhe darrèr)

VÒTA

CONVERGÈNCIA DEMOCRATICA ARANESA

Garantia de Bona Gestion

PUBLICITAT

Democràcia: Doctrina política que de-fense era intervencion deth pòble en govèrn e ena eleccion des governants. Reconeishement d'ua sèrie de libertats civius, d'expression, d'amassada, de premsa...

Democrata: Partidari dera democ-ràcia.

Dictador: Enes estats modèrns, eth que recep o s'autrege eth dret d'ar-tèrher toti es poders.

Creigui que tamb aguestes tres defini-cions (cercades en diccionari), ja ei su-fisent tà deishar clar que quauqui ciu-tadans dera Val d'Aran consideram que, "era libertat d'expression enes

pòrtes deth sègle XXI ei deth tot indis-cutibla".

Era publicacion deth mèn prumèr arti-cle coïncidic tamb eth hèt qu'un amic mèn m'envièc ua ròsa en Conselh a trauèrs d'Interflora. Qué passèc? Don-ques bèth un, en tot vedé-la, me didec: Quini presents te hè ETH DIARI d'ençà qu'escriues entada eth!

Aguest siguec sonque eth comença-ment d'ua sèrie de comentaris diuèrsi. Ath long dera publicacion de cinc arti-cles mès, quauquarrés m'a conselhat de non hè'c, pr'amor qu'ei massa perilhós entà jo; diden qu'aucupi un lòc de tra-balh complicat. Voi suposar que des-coneishen qu'era paraula SECRE-TÀRIA vié de SECRÈT, e ua bona professionau sap -o aumens ac aurie de

saber- çò que se considere 'secrèt' la-guens des sues foncions. Non sai per-qué s'a de confóner era leiautat e era fidelitat ath lòc de trabalh, tamb era li-bertat d'expression e era aficion pera escritura coma ei era poesia, es condes, es narracions o aguesti articles d'opi-nion.

Bèth un m'a dit que jo auia d'èster conscienta qu'aguest diari ei un diari d'Unitat d'Aran; curios, finaument auem ua publicacion apolítica en ara-nés, era lengua pròpria d'Aran, que rei-vindique eth sòn hèt diferenciau -segontes diden es politics- e ja l'auem etiquetat de per vida...

Bèth un m'a preguntat guaire me pague ETH DIARI per article. Quan li è con-testat qu'arren, qu'ei ua colaboracion

completament voluntària e sense anim de lucre, è vist enes sòns uelhs que non s'ac a cregut. Non m'impòrte! Era vida m'a ensenhat que i a comentaris que segontes qui les hè, non se meriten eth docte que mos provòquen.

Voi pensar, d'aciu entath dia 13 de junh, qu'encara demoren politics de-mocratic e aunèsti ena Val d'Aran; deth contrari, non aurè pro allicients entà anar a votar coma ei era mia obli-gacion de ciutadana aranesa e es-panhòla, e eth futur dera Val d'Aran non se merite pèrder un vòt en favor dera politica que non respècte era li-bertat d'expression des sòns ciutadans.

Paloma Puche

GRAN EXIT DE PARTICIPACION ENA CORSA POPULARA D'ARAN

E th darrèr dimenge, dia 30 de mai, se disputèc era XII edicion dera Corsa Populara d'Aran, era mès nombrosa en çò que hè ara participacion -tamb lèu 250 participants- de totes es edicions, e tamb rècord de temps includit, arthenhut peth corredor rus Alexander Antropov. Ei remercabla era partici-pacion de fòrça atletes estran-gèrs, qu'artenheren es quate prumèri lòcs ena 1/2 maraton en categoria masculina. Ath delà dera mieja maraton -de Vielha enquia Les-, qu'ei era pròva mès importanta deth dia, se correc era Mini maraton in-fantil entara mainadèra, despar-tida entre desparières catego-ries. Ara seguida vos aufrim es diuèrses classificacions, tamb es prumèrs classificadi de cada categoria:

**CORSA
POPULARA, 1/2
MARATON**

Masculin

Alexander Antropov 1 2' 26"
Carlos Acevedo Magalhaes 1 5' 11"
Magig Balkis 1 6' 13"
Ali Belkacem 1 7' 54"
Jose A. Delafuente Romero 1 8' 44"

Femenin

Marcela Sánchez Valiente 1 21' 12"
Carmen Millán Sola 1 23' 18"
Muriel Beltran 1 24' 19"

1r corredor aranés

Carlos Pedarrós Monzón 1 16' 17"

1r juvenil masculin

Héctor Cardet Ezquerria 1 28' 42"

1a juvenil femenina

Maria Puyol Tamarit 1 43' 48"

1r veteran aranés

Paco Rodríguez Miranda 1 30' 41"

**MINI MARATON
INFANTIL**

Polhets

José Ramón Rodríguez Palacín

Nicolás Ferrera Expósito

Pre-benjamin masculin

Ruben Sánchez Alarcón
Gerard Boya Busquet
Ferran Boya Busquet

Pre-benjamin femenin

Sofia Sirat Parrilla
Esther Sada Latorre
Cristina Vilaró

Benjamin masculin

Aymar Navarro Combalíe
Gregori Corominas
Alfonso Pérez

Benjamin femenin

Alexandra Benavides

Alevin masculin

Raul Puga
Pablo Escudero
Nacho Sacau Carrera

Alevin femenin

Marta Torres Puga
Fany Faure Gracia

Infantil masculin

Ruben Casseny
Marc Galí
Miguel Ángel Pin

Infantil femenin

Nelly Tichadou

Cadet mas-culin

Yamal Chel
Antonio Ro-dríguez

Cadet feme-nin

Elodie Ti-chadou

EDITORIAU

PERA LIBERTAT D'EXPRESSION

(CONTUNHACION)

mòstre. Aguest viatge arrés a deishat era targeta de visita.

En tot cas conven, per igièna democratica deth país, de denonciar quinse- volha practica d'agression, intimidacion des persones e segrèst dera paraula.

Nosati seguirem en tot trabalhar entà poder exercir cada dia era libertat, en tot publicar un diari independent e plurau e que tostemp a estat dubèrt a totes es tendéncies e sensibilitats politiqes, sociaus e culturaus.

Des d'ETH DIARI hèm periodisme en desparières formules, des de cronica, periodisme d'investigacion, opinion editoriau enquia apartats satirics e d'u-mor. Ara fin, un ampli ventalh de possibilitats periodistiques que, sense ex-cepçion, a criticat totes es tendéncies politiqes, sociaus e culturaus de manèra pariona quan a calgut.

Mès ei òbvi que dauant d'actituds antidemocraticas nosati, coma premsa de-mocratica e nacionau aranesa, mos meteram de manèra incondicionau ath cant des democrates e açò non vò dèder hèr costat a sigles de partit con-crèts, pr'amor qu'èm convençudi qu'en toti es partits d'Aran i a ua massa sociau

democratica que ve espaurida e estonada es signes fascistisants de quauqui uns.

Ua minoria intransigentia non pòt hèr maubé era normau convivècia a on era discrepància i a cabuda perfèctament e a on toti es partits aranesi, sense ex-clusion, an d'ajudar a fomentar ua cultura deth dialòg encara que s'agen pro-fundes discrepàncies.

Çò que passe non ei sonque un problèma deth diari. Va mès enlà e involucre totes es sensibilitats democraticas deth país. Non arturà'c a temps se mo'n pòt anar des mans e deman, aquerò que sonque semblaue ua malahèta e un intent frustrat de hèr carar era premsa, pòt acabar trincant eth besonh d'ente-niment de toti es sectors sociaus entà hèr auançar Aran e era cultura aranesa.

Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Euròpa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manel Vidal
llocau num 5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25530 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail vivenciaaranesa@ctv.es

Editor e director : Joan-Ramon Colomines-Companyns.
e-mail: jrcc@apdo.com

Informatica e dessenh: Marc Colomines i Nadal.

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.

Equip comercial: Ramon Agulló i Teixidor.

Impression: Xerox's Document Center 220 ST d'ETH DIARI
en Vielha. Tirada: 1000 exemplars.